

ne, som ikke var tilstrækkelig til at drage endegyldige konklusioner fra, men det var jo dog sådan, at de tal, der var i den undersøgelse, var bekymrende. Og når man så, af grunde som jeg ikke kender, ikke fik fulgt det op med en undersøgelse på det tidspunkt, hvor det burde være sket, men først er kommet i gang med det nu, så må den tvivl, der blev rejst dengang på basis af de tal, som vi trods alt fik, komme forbrugeren og sundheden til gode.

Tvivlen må altid tages i betragtning ved anvendelse af forsigtighedsprincippet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om et grønt regnskab for landbrugsbedrifter.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Fremsat 18/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt starte behandlingen af det her beslutningsforslag med at slå fast, at grønne regnskaber er et godt instrument til at skabe øget bevidsthed om ressourceudnyttelse og miljøpåvirkning på den enkelte landbrugsbedrift.

Derfor er jeg også glad for, at der er flere og flere landbrug, der benytter sig af muligheden for frivilligt at udarbejde grønne regnskaber.

For at fremme den udvikling indførte Fødevareministeriet i 2001 en tilskudsordning under

landdistriktsprogrammet til udarbejdelse af grønne regnskaber. Det primære formål med de tilskudsberettigede grønne regnskaber er netop at øge driftslederens bevidsthed om udnyttelsen af forskellige ressourcer, næringsstoffer, vand, energi og pesticider på hans bedrift.

Jeg tror, at når den enkelte landmand på den måde får syn for, hvad der går til spilde, og hvor der kan spares, så vil han eller hun gøre en indsats for at effektivisere ressourceudnyttelserne og på den måde mindske miljøpåvirkningen.

Med Enhedslistens forslag foreslås det at gøre det obligatorisk, at hver landbrugsbedrift mindst en gang om året skal udarbejde et offentligt tilgængeligt grønt regnskab, der bl.a. skal indeholde oplysninger om modtaget hektarstøtte, forbrug af pesticider, antibiotika og gødning.

Fokus i de her foreslåede grønne regnskaber er først og fremmest at informere befolkningen og ikke umiddelbart at sikre en bedre ressourceudnyttelse og en mindre miljøpåvirkning. Konkret er det meningen, at befolkningen skal kunne sammenholde oplysninger om, hvor meget den enkelte landmand modtager i støtte, med oplysninger om, hvor meget landmanden trækker på naturen og dyrenes velfærd.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra Fødevareministeriets tilskudsordning til grønne regnskaber vurderes det i gennemsnit at koste den enkelte bedrift mindst 5.000 kr. årligt at udarbejde et grønt regnskab, og med de oplysninger, som Enhedslisten foreslår, der skal indgå i et grønt regnskab, må prisen forventes at være mindst det dobbelte pr. bedrift.

Så hvis samtlige 50.000 danske bedrifter skal lave Enhedslistens grønne regnskab, så svarer det til en årlig omkostning for landbruget på mindst 500 mio. kr. Og så bliver jeg nødt til at sige, at jeg har svært ved at se, at samfundets udbytte af forslaget bare tilnærmelsesvis matcher omkostninger i den størrelsesorden.

Til forslaget vil jeg for det første anføre, at oplysningerne om udbetalt støtte til konkrete bedrifter altid udleveres i henhold til offentlighedslovens regler. Men jeg vil da ikke undlade at nævne, at jeg jo nok må tro, at forslagsstilleren sandsynligvis har en ganske bestemt sag i tankerne, nemlig en sag, hvor Fødevareministeriet afslog at sammenstykke en liste over samtlige 50.000 modtagere af hektarstøtte i 2002 med angivelse af navn, adresse og modtaget hektarstøttebeløb. Den konkrete anmodning lå uden for offentlighedslovens område, og det nødvendige

ressourceforbrug vurderes ikke at stå mål med den offentlige interesse i de her oplysninger.

Kl. 19.50

Folketingets Ombudsmand har i denne sag ikke fundet grundlag for at kritisere den afgørelse, der blev truffet i ministeriet. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der som et væsentligt element i den nye fælleseuropæiske landbrugspolitik vil ske en effektiv kobling mellem udbetaling af støtte og overholdelse af en række krav, bl.a. krav om miljø og dyresundhed.

Som yderligere begrundelse for forslaget anføres det i bemærkningerne, at det er vanskeligt for de offentlige myndigheder at afsløre ulovlig brug af sprøjtemidler, af gødning og af antibiotika.

Nu mener jeg faktisk ikke, at grønne regnskaber vil løse eventuelle problemer med ulovlig brug af hverken sprøjtemidler, gødning eller antibiotika. For det første kan man jo ikke forvente, at landmanden vil oplyse om ulovlig brug i et grønt regnskab. Og for det andet vil den mulighed for privat angiveri, som er nævnt i bemærkningerne, ikke være spor frugtbar, hverken for naboskabet eller for effektiviteten af den offentlige kontrol, vi udøver.

Helt ærligt: Det kan da ikke være meningen, at private borgere skal gå rundt og agere detektiver, så de kan afsløre eventuelle uoverensstemmelser mellem observerede markaktiviteter og oplysninger i et grønt regnskab, som endda vil være fra året før. Det er i sagens natur helt bizart, synes jeg.

Jeg mener, at vejen til at komme af med ulovlig brug af sprøjtemidler, af gødning og af antibiotika er en helt anden. Først og fremmest ligger det mig på sinde, at der fortsat sker en løbende forbedring og effektivisering af myndighedernes miljødata. Det er klart, at det vil kunne forenkle kontrollen med landbrugets overholdelse af regler vedrørende miljø og vedrørende dyrevelfærd.

Samtidig vil cross compliance som en vigtig del af implementeringen af den nye fælles landbrugspolitik give et væsentligt økonomisk incitament til at overholde en lang række regler vedrørende miljø og vedrørende dyrevelfærd.

Endelig vil jeg til sidst nævne bedriftsrådgivning, der indgår som et helt nyt og også spændende element i reformen af landbrugspolitikken. Rådgivningen bliver nemlig et tilbud til bedrifterne og skal som minimum omfatte de regler, der bliver en del af cross compliance, dvs. reglerne om god landbrugs- og miljømæssig

stand, og en række direktiver også vedrørende både miljø og dyrevelfærd.

Med de bemærkninger kan regeringen ikke støtte Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, der er blot på nuværende tidspunkt en ting, der undrer mig. Vi kan jo altid i udvalget vende tilbage til, at ministeren siger, det bliver så skrækkelig dyrt og sådan noget. Jeg kan nu ikke se, at det er så dyrt for en landmand at finde ud af, hvor meget man får i hektarstøtte. Det ved landmanden jo udmærket godt. Det koster altså ikke 5.000 kr. at slå op. Men lad det ligge; det kan vi gå ned i i udvalget.

Men når ministeren selv siger, at det faktisk er i gang på forsøgsbasis, så vil jeg godt spørge, om ikke meget tyder på, at det faktisk virker tilfredsstillende, og at de, der deltager i det, også synes, det er værd at gå ind i. Jeg har forstået det sådan, at ministeren endda selv aflægger grønt regnskab, hvad jeg da selvfølgelig gerne vil komplimentere ministeren for. Så jeg forstår ikke det sådan ligesom negative billede, ministeren nu forsøger på at tegne af hele projektet.

Hvis der er nogle administrative problemer, så lad os da diskutere dem. Men jeg forstår ikke, hvorfor ministeren sådan anlægger en helt træt og lidt negativ tilgang til noget, hun selv laver på sin egen gård.

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel): Jeg håber ikke, at hr. Keld Albrechtsen har fået det indtryk, at jeg er træt. Jeg har faktisk en meget god kondition.

Det forslag, som hr. Keld Albrechtsen har stillet i beslutningsforslaget, rækker jo langt videre end det, der i dag indgår i et almindeligt grønt regnskab, nemlig oplysninger om bl.a. hektarstøtte. Og hvis ikke det kun skulle være til glæde for dem, der sådan ønsker at stikke næsen i andre folks private dispositioner, så ved jeg ikke, hvad det skal bruges til.

Kl. 19.55

Der er ét element, som jeg godt vil redegøre for i hr. Keld Albrechtsens forslag, nemlig forslaget om, at man skal lave sådan en input-output-model. Det er den, der på nuværende tidspunkt er meget omkostningstung, fordi der jo ikke ligger en sådan model i dag. Derfor vil vi få lejlighed til på et møde i morgen at diskutere regeringens udspil til en vandmiljøplan III, hvor bl.a. et

forslag om at lave balanceregnskaber som pilot-projekt vil være en del af det udspil, som hr. Keld Albrechtsen formodentlig er bekendt med.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det synes jeg også er meget spændende. Ministeren sagde jo også i oktober til Ritzau, at hun er parat til at stille krav om grønne regnskaber i forbindelse med vandmiljøplan III. Det har ministeren jo sagt til Ritzau i oktober. Det læser jeg som obligatorisk, og det glæder jeg mig så til at komme ind i en diskussion af.

Dengang sagde ministeren også, at grønne regnskaber kan være et godt redskab til at hjælpe landbruget med at få styr på forbruget af pesticider, og for lidt siden var ministeren inde på, at det var noget skrækkeligt noget, hvis vi ligesom skulle gå og holde øje med, om der var nogen, der kørte det ud på marken, selv om de skrev i deres regnskab, at de ikke brugte det.

Så det er, ligesom ministeren har skiftet lidt holdning siden oktober.

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg ved ikke, om jeg – selv om det måske kan virke trættende på hr. Keld Albrechtsen – lige sådan må genoplæse indledningen på min ordførertale:

Jeg vil godt slå fast, at grønne regnskaber er et godt instrument til at skabe øget bevidsthed om ressourceudnyttelse og miljøpåvirkning på den enkelte landbrugsbedrift.

Nu er det måske hr. Keld Albrechtsen, der er ved at være træt.

Det var min indledning, fordi det er min klare overbevisning, at der ligger nogle positive instrumenter. Men hr. Keld Albrechtsens idé om, at man skal gå og anmelde hinanden, må jeg helt klart sige fra til, særlig når de anmeldelser, der vil komme ind, kan være på basis af et grønt regnskab, der dækker året før, og der kan være truffet helt andre dispositioner på den enkelte bedrift. Det vil jeg anse for en ekstremt dårlig idé.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fødevarerministeren. Så er det hr. Jens Kirk som ordfører.

Jens Kirk (V):

B 52 fra Enhedslisten er et konkret forslag. Det ser meget tilforladeligt ud og er sikkert stillet på

baggrund af de bedste intentioner. Der skal ikke herske tvivl om, at et grønt regnskab for den enkelte landmand er et godt styringsredskab, og heldigvis er der flere og flere landmænd, der frivilligt laver det, bl.a. under landdistriktsprogrammet.

Men som det egentlig også fremgår direkte af bemærkningerne til forslaget, så skal skytset nok rettes et andet sted hen. Der er vel i virkeligheden tale om, at man fra Enhedslistens side er utilfreds med sagsbehandlingen i sager om aktindsigt. Sagen er nemlig den, at alle de oplysninger, man ønsker gengivet i et grønt regnskab, stort set allerede er tilgængelige hos de respektive myndigheder.

Oplysninger om hektarstøtte kan fås fra Direktoratet for FødevarerErhverv, hvortil alle ansøgninger kan sendes. Og jeg har også indtryk af, at når det endelig gælder, så kan de af og til komme frem. Vi har i hvert fald set flere af dem i formiddagsbladene.

Forbrug af pesticider findes helt konkret her i landet. Det findes også i landmandens sprøjtejournal, som enten er i værktøjskassen eller inde på skrivebordet eller på kontoret. Vi har fået handelsindekser, vi har fået nye måletal for den enkelte afgrøde. Det er fremadskridende, og det støtter vi.

Gødningsregnskabet er tilgængeligt for Plantedirektoratet.

Harmoniforholdene kontrolleres af Plantedirektoratet både ved kontrolbesøg og ved at sammenligne det indberettede gødningsregnskab med oplysninger om antallet af dyr fra CHR-registeret – og det kunne man godt tro at nogle kommuner havde glemt. I CHR-registeret under Fødevarerdirektoratet er det muligt at få oplyst, hvor mange dyr den enkelte landmand har, og hvilke dyr der flyttes hvorhen.

Det eneste, vi endnu ikke kan måle og indberette, er kvælstoftallet pr. hektar. Det kan indførelsen af grønt regnskab ikke rette op på. Her beregnes kvælstoftallet som input minus output, hvilket også kan gøres med de nuværende informationer.

Kl. 20.00

Kort sagt: Alle informationer er tilgængelige. Nogle kræver aktindsigt, og det er måske her, hunden ligger begravet. Hvilken gavn har politikere eller befolkningen af at kende den enkelte landmands forhold, hvis ikke man er direkte involveret?

Vi har alle interesse i de samlede tal for hele Danmark. Dem er der heller ingen problemer

med at få fat i. Skulle Enhedslisten have lyst til at se, hvor meget der gives i hektarstøtte til danske landbrug, er jeg overbevist om, at Finansministeriet med glæde vil oplyse dette.

Det kan godt være, det kræver en lovændring at få rettet op på mulighederne for at få de indberettede tal for landbruget, men så er det nok forvaltningsloven, der skal ændres. Det giver intet belæg for at trække mere administration ned over landbruget, end vi har i forvejen.

Jeg tror, Enhedslisten har misforstået begreberne. Dobbelt bogholderi betyder jo ikke, at tingene bliver bedre, heller ikke selv om man gør tingene to gange.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er et overraskende indlæg, hr. Jens Kirk holder, i betragtning af de oplysninger, ministeren kom med. Hr. Jens Kirk pointerer, at alle de oplysninger, som vi ønsker at få samlet i dette regnskab, er tilgængelige. Hvis det er sandt, og det er jeg overbevist om er sandt, bortset fra nogle oplysninger vedrørende balance, som ministeren var inde på, og det kan vi diskutere særskilt, så kan ministerens forfærdelige skræmmebillede med disse enorme udgifter jo ikke passe, for så kommer vi til den egentlige begrundelse.

Den vil jeg gerne spørge hr. Jens Kirk rent ud om. Hr. Jens Kirk kan ikke lide det her forslag, fordi det betyder mere åbenhed, mere aktindsigt, mere tilgængelighed for offentligheden i landbrugets forhold, og det er hr. Jens Kirk ikke interesseret i. Han går ind for en højere grad af lukkethed. Det er årsagen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jamen hvilken interesse har f.eks. en enkelt borger i, hvad der står i landmandens sprøjtejournal? Det er måske noteret lige efter, at man har sprøjtet en mark, det står i sprøjtelommebogen. Skal det bagefter føres ind i et kontrolskema eller på en pc eller andet? Det er en ekstra gang skrivi, der skal til, og til gavn for hvem, spørger jeg.

Hvis man tager forbruget af antibiotika, så kommer det jo i VetStat, og når vi nu får en dyrlægeordning alle sammen, så bliver alt noteret. Hvilken gavn har den enkelte borger af at få det oplyst i et grønt regnskab? Jeg må sige til hr. Keld Albrechtsen, at hvis alle de ting her bare

skal over i skemaform, så gavner de ingen. Alt det andet handler jo om landmanden, som kan føre sine egne tal, og han gør det med omhu, men hvorfor skal der dobbelt bogholderi til?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo efter min opfattelse helt indlysende, hvorfor borgerne og samfundet har en interesse i at vide, om en gård bruger en masse sprøjtemidler, eller den klarer sig med en mindre belastning af naturen. Det har vi da alle en indlysende interesse i. Landmanden har det jo selv, for når landmanden udarbejder grønt regnskab – det er jo også derfor, der er landmænd, der går ind i den forsøgsordning med grønne regnskaber, der er – så får landmanden dermed mulighed for at vurdere sin egen bedrift og gøre det bedre, og hvis tallet for sprøjtemidler er rigelig i overkanten, så får landmanden dermed mulighed for at tænke over tingene og få det nedbragt. Så det er både godt for borgerne og for landmanden.

Jeg forstår ærlig talt slet ikke hr. Jens Kirks tankegang. Jeg har en bekymring om, at det er en tankegang, der går ud på, at det er bedst for landbruget at leve i det dulgte og ikke dele sin viden med resten af samfundet. Det synes jeg er trist, for det forsøg, som ministeren selv har ansvaret for, og som ministeren henviste til, viser jo, at der er mange landmænd, der godt vil være med til det her og slet ikke har den negative holdning over for åbenhed, som præger hr. Jens Kirk.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det skal ikke forstås som negativt. Men hvilken gavn har min nabo af eventuelt at vide, hvordan jeg behandler mine marker? Jeg ved det jo selv. Jeg skal skrive det ned i min journal, og det bliver af og til kontrolleret af Plantedirektoratet.

Hvilken gavn har min nabo af det ud over at fryde sig over, at mine marker står godt? Hvilken gavn har min nabo af det? Det spørgsmål kan jeg selvfølgelig ikke stille hr. Keld Albrechtsen nu, men eventuelt senere.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt spørge hr. Jens Kirk, om det var bevidst, at hr. Jens Kirk undgik at tale om det næstsidste punkt, nemlig antal dyreenheder, herunder antal af levende dyr, som sendes ud af lan-

det, da hr. Jens Kirk gik det igennem for at sige, at det her jo ikke er et problem, for alting er der jo i forvejen.

Kl. 20.05

Vi har haft et samråd med fødevarerministeren for nogle uger siden efterhånden, hvor vi fik et tilsagn om, at regeringen ville se på, om vi kunne få disse tal sendt til kommunerne, og om vi kunne få et påbud til kommunerne om at sammenholde de tilladelser, der ligger, og den reelle produktion, der er.

Er hr. Jens Kirk enig i, at der i hvert fald på det område er en rigtig god mening i at offentliggøre tallene til borgerne? Hvis kommunerne ikke gør det og regeringen ikke vil pålægge kommunerne at gøre det, kunne borgerne gøre det.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til hr. Kristen Touborg må jeg sige, at det er kommunernes pligt at føre tilsyn med det her, men hvilken interesse skulle borgerne i grunden have i det, for vi må antage, at kommunen holder de tilsyn, den skal, og så må den potte jo være ude?

Endelig er det jo sådan, at hver eneste gang, man leverer et dyr eller en gris, får man antallet opgivet på slagteriafregningen, så der kan de disse tal også findes. Det er jo ikke noget, der er skjult som sådan.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nu siger hr. Jens Kirk, at kommunerne har pligt til at undersøge det her. Det er korrekt. Men synes hr. Jens Kirk og Venstre, at der er noget, der tyder på, at kommunerne gør det? Jeg mener, at ministeren oplyste, at der det sidste år var rettet 20 henvendelser fra samtlige kommuner. Synes man ikke i Venstre, at der er noget, der tyder på, at der foregår et endog ret stort snyderi på området, og skal vi ikke have det stoppet?

Så er det, jeg siger, at hvis ikke ministrene vil, kunne det jo godt være, at der var nogle naboer, der havde interesse i at finde ud af, om den svineproducent nu kun har 250 dyreenheder, eller om han i virkeligheden har 400, for de lugter jo ikke lige meget. Derfor tror jeg, at hvis vi ikke kan finde ud af at få det offentlige til at fungere ordentligt, kunne det godt være, at der er nogle borgerinteresser i at få det her til at fungere.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg er lige ved at mene, at vi er langt ude i kanten af B 52, for den kontrol, der sker her, har vel ikke noget med regnskabet som sådan at gøre. Det ligger jo i kommunalt regi, at de skal føre den kontrol. Endelig kan alle tallene findes på slagteriafregninger. Jeg synes, vi er kommet vidt omkring og langt uden for det, der står i beslutningsforslaget.

Niels Sindal (S):

Jeg skal fremlægge Socialdemokratiets holdning til B 52 på vegne af hr. Ole Vagn Christensen, som ikke kan være til stede.

Når vi ser en film af Morten Korch, er det, ligesom vi kan dufte høet og stalden osv. Det er lang tid siden, sådan er det ikke helt mere. Dansk landbrug er topmoderne, nærmere industri end landbrug. Virkeligheden er, at 24 millioner svin ikke render frit omkring på markerne, men hovedparten af dem befinder sig i stalde, og at man på gårde malter op til flere hundrede kreaturer dagligt.

Der er ingen tvivl om, at landbruget er en god forretning for Danmark. På eksportmarkederne er landbrugsprodukterne kendt for høj kvalitet, og vi afsætter for mange milliarder kroner. Men det står samtidig klart, at landbrugets produktionsmetoder også mere ligner industri end det idylliske billede fra de gamle film.

Det giver udfordringer, der skal løses, og det giver problemer, der skal løses: Øget udvinding af ammoniak til gene for naboer og natur, brugen af biologi og kemi er mangedoblet og sker måske ikke altid under betryggende forhold og nogle gange i mængder, der overskrider det, vi kender fra husholdningen og industrien.

Spørgsmålet fra Socialdemokratiet til dagens dagsorden er: Er det ikke på tide, at landbruget på linje med andre industrier underlægges nogle regler for miljø og kontrol, vel at mærke – vil jeg gerne understrege ihukommende debatten fra de tidligere talere – ikke for at begrænse eller hæmme dansk landbrug, men snarere for at modernisere og indføre overskuelige praktiske regelsæt, som både landmænd og forbrugere kan have gavn af?

Det er ikke vores ønske at hænge landmænd ud. Det er vores ønske at skabe et instrument, som både landmanden og omgivelserne kan have gavn af. Det er en god idé at have grønne regnskaber for landbrugsbedrifter. Ligesom den enkelte virksomhed kan det enkelte landbrug så

dokumentere, i hvilken udstrækning produktionen påvirker omgivelserne.

Kl. 20.10

Meningen med større åbenhed, offentlighed og bevidsthed er også en fornuftig ting, når det gælder dansk landbrugsproduktion, produktionsmetoder, dyrevelfærd osv. Men det er for os værd at understrege, at disse oplysninger ikke blot er værdifulde for den enkelte landmand, eller måske er mest værdifuld for den enkelte landmand, men også er værdifuld for landbruget som sådan.

Nu hørte vi før, at der arbejdes på nye modeller. Det vil måske være sådan, at vi kan udvikle en model til grønne regnskaber, så landbrugs-konsulenten kan tage hele regioner under et og sige, at her bruger vi så og så meget af det ene og det andet, og det går sådan på den og den måde, hvor man virkelig får et instrument til det – hjælp til selvhjælp, kan man sige.

Mange virksomheder nyder faktisk i dag godt af deres grønne regnskaber. Det motiverer medarbejdere, og leverandører og kunder efterspørger det. Jeg kan huske, at da jeg første gang så SAS' grønne regnskab, lurede jeg noget, men det er efterhånden en fast bestanddel, og andre virksomheder laver grønne regnskaber, f.eks. transportvirksomheder, og i øvrigt efterspørges de.

Så intentionerne i det fremsatte beslutningsforslag om at indføre et grønt regnskab for landbrugsbedrifter er gode, og vi er fra Socialdemokratiets side parate til at indgå i nærmere drøftelser af, hvordan en sådan ordning praktisk og konkret kan skrues sammen. Vi ser frem til det kommende udvalgsarbejde.

Jørn Dohrmann (DF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg fremføre vores synspunkt.

Grønne regnskaber er i dag et frivilligt tiltag, og efter hvad jeg har fået oplyst, gør flere og flere brug af den form for regnskab. Enhedslisten ønsker at få det gjort obligatorisk. Det ønsker Dansk Folkeparti ikke, bl.a. på grund af at det vil medføre større omkostninger og mere bureaukrati for landbruget. Det ønsker vi ikke i Dansk Folkeparti.

Hvad er så udbyttet eller fordelene for forbrugerne ved at få de her tal oplyst? Hvad er fordelene ved at få oplyst, hvad der er modtaget i landbrugsstøtte, hvilket forbrug af pesticider der har været, og alle de andre ting?

Det nævnes også i forslaget, at det kunne dæmme op for ulovlig brug af sprøjtemidler. Ja, hvis man gør brug af det, så nævner man det jo nok ikke i et eventuelt tvunget regnskab. Jeg kunne da godt tænke mig at spørge Enhedslisten om, hvor mange tilfælde de kender til, hvor man har indleveret grønne regnskaber, hvor man har opgivet eventuelle ulovlige produkter.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Else Theill Sørensen (KF):

En lang række brancher i dansk erhvervsliv er pålagt at udarbejde et grønt regnskab, hvori man bl.a. oplyser forbrug af råstoffer, energi m.m. Den pligt har landbrugsbedrifter ikke, men det vil Enhedslisten nu gerne pålægge dem.

Der er allerede mange landbrugsbedrifter, der frivilligt laver et grønt regnskab, fordi de selv kan se det nyttige i at få overblik over virksomhedens udnyttelse af bl.a. næringsstoffer, pesticider og energi. Antallet af landbrug, der laver grønne regnskaber, er vokset betydeligt som følge af den tilskudsordning, der blev indført i 2001.

Det Konservative Folkeparti synes, det er en rigtig god idé at udarbejde et grønt regnskab, men vi vil ikke pålægge landbrugene en forpligtelse til at gøre det og slet ikke med de bagtænker, der er med i Enhedslistens forslag.

Det ser nemlig ud til, at Enhedslistens ærinde ikke så meget er at gavne miljøet, men snarere at stille landbruget i et ualmindeligt dårligt lys, for Enhedslistens grønne regnskab skal nemlig indeholde oplysninger om, hvor meget landbrugsbedriften modtager i landbrugsstøtte, og det har vel egentlig ikke så meget med miljøhensyn at gøre. Miljøhensynet vil allerede blive taget med ved den fremtidige tildeling af landbrugsstøtte efter den ny fælles landbrugspolitik, al den stund en landmand for at kunne få støtte skal opfylde nogle krav til bl.a. miljø og dyrevelfærd.

Kl. 20.15

Enhedslisten vil angiveligt bruge regnskaberens oplysninger til, at lokalbefolkningen kan holde øje med naboens aktiviteter og sammenligne dem med, hvad der står i regnskabet. Vi skal altså have sådan en slags civil politistående af alle indbyggere i det lille lokalsamfund til at holde øje med, at den stygge bondemand nu også opfører sig ordentligt. Det er ikke et tiltag, som vi i Det Konservative Folkeparti bryder os om.

Der står også i bemærkningerne noget om brug af ulovlige sprøjtemidler. Jeg ved ikke rigtig, om forslagsstillerne forventer, at de, der bruger ulovlige sprøjtemidler, selv vil anføre det i det grønne regnskab. Jeg tvivler i hvert fald meget på det.

Lad mig slutte med at gentage, at grønne regnskaber er et godt redskab for landmanden, og det er glædeligt, at det bliver mere og mere udbredt, men vi ønsker ikke at gøre det lovpligtigt.

Det Konservative Folkeparti kan altså ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare gerne understrege, at Enhedslisten ikke har noget ønske om at stille landbruget i et dårligt lys, tværtimod. Men der er desværre nogle landmænd, f.eks. dem, som sandsynligvis producerer langt flere svin, end de har tilladelse til, som er med til at stille landbruget i et dårligt lys.

Hvis vi kan få nogle redskaber til, at landbruget selv kan holde styr på egne anliggender, f.eks. uden at overtræde reglerne om, hvor mange dyr man må have på sin gård, vil det være en fordel både for landbruget, for os andre og for landbrugets omdømme, som jeg håber kan blive godt. Der kan vi have en fælles interesse.

Intentionen fra Enhedslistens side er absolut ikke at stille landbruget i et dårligt lys. Tværtimod er det at sikre, at landbruget kan komme til at nyde respekt i resten af befolkningen.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg deler da helt opfattelsen af, at man ikke skal producere flere dyr, end man har tilladelse til, og at det også skal kontrolleres, og at det skal kommunen gøre. Jeg kan bare ikke se, hvad det har at gøre med det grønne regnskab.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

En af delene i forslaget er jo bl.a., at man oplyser om antallet af godkendte dyreenheder. Tilsvarende med omfanget af sprøjtning. Hvis man f.eks. i sit regnskab offentliggør, at man kun sprøjter ganske lidt, så synes jeg ærlig talt, at det er meget rimeligt, at hvis der er nogle i et villa-kvarter, som observerer, at man sprøjter uafledeligt og måske også ind over hækken til haverne, kan de sammenligne det med et regnskab, hvor

der står, at man nærmest ikke sprøjter. Det er da rimeligt nok.

Det synes jeg da er en almindelig offentlig interesse, og så kan naboen lige gøre opmærksom på det, måske endda opsøge landmanden og venligt sige til ham: Ved du hvad, det er altså lidt mærkeligt, at du skriver i dit regnskab, at du stort set ikke sprøjter, og så kører du rundt på marken og hælder gift ud.

Det kan man da gøre i al fordragelighed. Man behøver ikke at gå hen og anmelde nogen til politiet. Man kan jo begynde med at snakke om det. Vi er da fredsommelige mennesker her i Danmark og løser det vel sagtens udeomkring på fredelig vis. Det ville et grønt forslag tjene glimrende til.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Nu har jeg ikke nogen landmand som nabo. Jeg har et stort svineslagteri. Men jeg tror altså heller ikke, at jeg ville være i stand til at vurdere, om omfanget af sprøjtningen faktisk var i overensstemmelse med det, der stod i regnskabet.

Med hensyn til antallet af dyreenheder tror jeg også, at man skal være forholdsvis sagkyndig, for at man kan vurdere, hvor mange dyr der produceres på nabovens gård, og så sammenligne det med det, som han har anført at han producerede sidste år. Jeg tror altså ikke rigtig, at det grønne regnskab hjælper på det.

Men jeg synes, der skal føres tilsyn med, at der ikke produceres flere dyr, end man har tilladelse til at producere. Så vidt er vi fuldstændig enige, er jeg da sikker på.

Kristen Touborg (SF):

Jeg er lidt forundret over, at der er så mange ordførere, som vender sig så stærkt imod, at de her tal bliver offentliggjort. Jeg har lidt svært ved at se, hvad problemet er. Jeg synes ikke, at de nødvendigvis er lige relevante alle sammen, men jeg har lidt svært ved at se, hvad problemet skulle være i, at de bliver offentliggjort.

Der er vel ingen af os, der kan have noget som helst imod, at landbrugsstøtte, herunder modtaget hektarstøtte, miljøstøtte, dyretilskud m.v., offentliggøres. Det er i øvrigt rigtigt, når ministeren siger, at det kan man godt allerede i dag få at vide. Det er der sådan set ikke noget særlig ophidsende i.

Kl. 20.20

Så om forbrug af pesticider: Jamen det kan man formodentlig også godt få oplyst, ellers kan

man sige, at det ville da være meget rimeligt, om man kunne.

Forbrug af antibiotika: Det mener jeg sådan set ikke at der umiddelbart er så voldsomt stort behov for, for hvis man selv anvender antibiotika, så har man jo en sundhedsrådgivning, og så ligger der ret klare regnskabstal over det. Men jeg har ingenting imod, at det bliver offentliggjort. Man kan godt et eller andet sted sige, at hvis der er et meget stort forbrug, så er der i alt fald problemer. Det er måske ikke så nødvendigt at gøre det, men fint nok for mig, jeg ser heller ingen problemer i at offentliggøre det.

Det samme gælder gødningsregnskabet.

Så kommer jeg til det med antal dyreenheder, og det synes jeg simpelt hen direkte er meget, meget hensigtsmæssigt. Når vi ikke kan finde ud af det på anden vis, når vi ser den ene sag efter den anden med overproduktion af slagtesvin i tusindvis, så tror jeg ikke, at naboerne er lige glade. Jeg tror godt, de kan mærke, at der lugter væsentlig mere, når der produceres f.eks. 27.000 flere svin, end der er opgivet, det tror jeg godt de kan.

Nu kan vi tilsyneladende ikke få regeringen til at gå ind i det, men alligevel håber jeg, at vi kan, for fødevareministeren har jo lovet os for et par uger eller tre siden, at hun ville drøfte med miljøministeren, om ikke man kunne give kommunerne et pålæg om at gå ind og sammenholde antallet af de registrerede og altså lovlige med det antal, der er leveret til slagteriet.

Jeg forventer et svar fra ministeren på, om regeringen selv kan finde ud af det, for hvis ikke regeringen selv kan finde ud af det, så skal jeg bare herfra med det samme oplyse, at så vil SF gå ud og sikre, at der bliver et flertal for, at vi får gjort noget ved den problemstilling. Og det skal altså være nu og ikke om halvandet eller to år, når det nye CHR-register eventuelt kommer til at fungere. Så jeg håber, at ministeren her fra talerstolen kan sige, at det er på plads, og at regeringen nok skal sørge for, at tallene for, hvad der er produceret, og hvad der er lovligt, bliver sammenholdt.

Jeg synes, det er rimeligt, at man gør det sådan, at man går 3 år tilbage, for det er vel 8-10 år siden, at disse ting blev indført, og 5 fjumreår må vel være nok, så jeg synes, det er oplagt. Der er ingen, der har gjort det her i god tro. Hvis man har produceret for meget, så er det i ond tro, og det er man jo nødt til at tage straffen for. Selvfølgelig kan det godt være, at der sådan i

petitesseafdelingen bliver produceret en smule for meget, det vil jeg ikke afvise kan ske, men så sker der jo heller ikke meget ved, at det bliver offentliggjort. Enhver kan jo se, at hvis det er helt nede i petitesseafdelingen, så er det det.

Men vi trænger utrolig meget til at få sikret, at den overproduktion ophører, og den skal op-høre nu, må vi sige til ministeren, og det her lovforslag kunne jo være en del af det. Og kan vi ikke bruge det her til det, så kommer vi bare med et andet, for jeg er overbevist om, at der skal nok blive flertal for det.

Så skal jeg kun lige spørge Enhedslisten, om man ikke har glemte en enkelt ting, nemlig gmo-foder. Jeg synes sådan set, at det ville høre meget fint hjemme her.

Endelig skal jeg sige, at det sidste punkt, som jeg ikke har været inde på endnu, nemlig kvælstoftal pr. hektar, tror jeg også er svært at få til at fungere, som det er nu. Jeg vil meget gerne sige, at jeg også mener, at der er problemer i det på anden vis, f.eks. i forhold til dyrevelfærd. Det er en sag, vi er nødt til at kigge ganske alvorligt på, men der kan jo ikke ske noget ved, at man laver sådan et regnskab, man skal bare vide, hvad det er, man vil bruge det til. Her siger jeg, at det skal vi i hvert fald have drøftet ret godt igennem, inden vi er klar til at tilslutte os den del af det.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg er sådan set glad for, at hr. Touborg siger, at der er ting, der i hvert fald skal undersøges, inden SF kan tilslutte sig forslaget, for der er ingen tvivl om, at alle de ordførere, der hidtil har været på talerstolen, har i hvert fald har sagt, at grønt regnskab er godt.

Hr. Touborg kender sikkert navnene på de mange kemikalier, der bruges på en ejendom. Der bruges Roundup, der bruges Laddok, der bruges Express, der bruges Stomp, der bruges stroboliner, men jeg vil spørge hr. Touborg, om også hr. Touborgs naboer i Gudum helt eksakt har viden om, hvad det er for noget, og hvor meget der i grunden skal bruges pr. hektar, rent bortset fra at navnene ikke er for kønne.

Mener hr. Touborg ikke, at der skal et godt kendskab til kemikalier, før man kan udtale sig om, hvad der er godt eller skidt? Og fortæller det antal gange, jeg kører på marken med en sprøjte bagpå en tidlig morgen, egentlig noget om, hvilken koncentration jeg kører med i sprøjten?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nej, det sidste er jeg fuldstændig enig i, det er aldeles umuligt at vide, om koncentrationen er 1:100 eller 1:500, det vil naboen aldrig kunne se eller registrere.

Nu gjorde jeg rimelig meget ud af at sige, at jeg ikke synes, at alle disse ting er lige nødvendige. Jeg kan bare ikke se, hvad problemet er ved at indføre det, også fordi det heller ikke rigtig koster noget.

Jeg glemte at sige, at vi støtter forslaget, vi støtter principperne i forslaget, men vi har nogle ender, vi godt lige vil kigge på, inden vi fuldstændig tilslutter os det. Det giver mig også anledning til at sige, at jeg hørte meget efter, hvad ministeren sagde om de mange penge, der skulles bruges til at lave et grønt regnskab, og en af de ting, jeg kunne tænke mig at vi ville foreslå, var at følge de regler, der er i hektarstøtteordningen, hvor de mindste ejendomme er holdt uden for disse ting, og de skaber jo heller ikke ret mange problemer for miljø og natur. Det vil nok være en af de ting, vi godt ville se på.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu er vi ved noget meget centralt. Det er rigtigt, at de mindre ejendomme ikke bruger så meget, nogle af dem skal vel ikke engang have sprøjtejournal eller -certifikat. Men er det ikke der, vi har problemet? Hvis man overhovedet ikke har kendskab til kemikalierne og selv vil gøre det, så læser man på dunken, hvad firmaet anbefaler. I grunden kunne man mange gange nøjes med en fjerdedel af det, der anbefales, og der kommer altså, skal vi sige, landmandens kendskab til det ind. Det er det, han noterer i sin lommebog, der ligger i værktøjskassen på traktoren, så han kan se, hvad han brugte sidste år, og om det ikke passer her. Det er der, det er interessant, ikke offentligheden.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er jo ikke ligegyldigt, om man har 17½ ha, som jeg tror er grænsen for registrering – det har den i hvert fald været, men nu er den vist på 20 ha, kan jeg se på ministeren – men det er altså i en størrelsesorden på det niveau nogenlunde, at man bl.a. ikke behøver at have brak. Der er en særlig grænse for de små brug, og det er i den størrelsesorden. Der er man nødt til at erkende, at det jo ikke er lige meget, om man har 20 ha el-

ler man har 400 ha, allerede af den grund, at de 20 ha driver man nok ikke så intensivt som de 400 ha.

Det er kendetegnende, at vi har et meget, meget effektivt dansk landbrug; og jo større bruget er, jo mere effektivt er det. Jeg har registreret, at også hr. Jens Kirk igen og igen har hæftet sig ved, at effektiviteten bliver større, jo større brugene bliver. Så det må vel også være gældende på det her punkt.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Ja, i mellemtiden dukkede der så to spørgsmål op. Jeg hørte hr. Touborg sige noget i retning af, at de mindste ikke er så interessante med hensyn til miljø og natur. Det kan jeg ikke helt forstå. Jeg mener ikke nødvendigvis, der er noget belæg for, at mindre virksomheder, hvad enten det er landbrug eller andre, er mere miljøbevidste end større virksomheder. Nogle gange kan man nok sige tværtimod. Naturen er vel også ligeglad med, om der er fem landmænd, der hver har 17 ha, eller der er en, der har 85. Så på den måde burde naturhensynet jo tages begge veje.

Men så er der en ting, der interesserer mig, jeg er nemlig ikke landmand, jeg er bare en almindelig bybo, og jeg har hørt hr. Kristen Touborg to gange sige noget om naboerne, der skal holdes vældig godt øje med tingene, så man kan lægge mærke til, hvor meget det lugter. Jeg vil så gerne vide, hvor meget lugter hvor mange grise. Jeg ved altså ikke, om min næse kunne finde ud af det, hvis jeg var nabo til en landmand.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det tror jeg godt fru Else Theill Sørensen ville kunne, dog ikke om der er 87 eller der er 140. Men jeg tror godt, at fru Else Theill Sørensen vil kunne registrere, om der produceres 27.000 svin for meget om året. Det er ikke helt ligegyldigt, hverken hvad angår lugt eller ammoniaknedfald. Derfor er det vigtigt, at vi skal have styr på, at den overproduktion stoppes. Og det her er et af midlerne.

Jeg bliver faktisk ringet op af adskillige naboer til svineproducenter og får mail fra dem osv. De er dybt fortvivlede over, at man ikke kan gøre noget ved det. Derfor tror jeg faktisk, at der er en hel del af dem, der bor tæt ved dem, der har for mange svin, der vil kunne hjælpe os med at få det her på plads, hvis regeringens ikke kan.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil gerne sige, at vi er fuldstændig enige om, at vi ikke vil acceptere den overproduktion. Men jeg tror altså bare, at myndighedernes sammenligning af tal for, hvad der må produceres, med tallene for, hvad der bliver produceret, er en noget bedre målestok, end min eller andres næser er. Og det er derfor, jeg godt vil vide, hvad i alverden naboen skal blandes ind i det for.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Hvis tallene ellers bliver sammenholdt, så vil de være bedre end fru Else Theill Sørensens fornemmelser. Der er jeg ikke i tvivl om.

Men problemet er, at tallene ikke bliver sammenholdt, og så håber jeg, at De Konservative er klar til at gå ind og være med til at løse det her. Hvis ikke regeringen selv kan finde ud af det, så kan fru Else Theill Sørensen jo sammen med andre ordførere her i Folketinget gå ind og sikre, at den overproduktion ophører, ved at vi får sammenholdt de reelle tal fra slagterierne m.v. med de tal, der er tilladt i kommunerne.

Vi kan simpelt hen ikke være bekendt, at det bare får lov at køre videre, og at vi lader naboerne have problemet.

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg, så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Fra radikal side er vi grundlæggende positive over for mange af de intentioner, der ligger i det her lovforslag.

Hele ideen om på en eller anden måde at få bedre hånd om input-output i de enkelte landbrug, som også ministeren i og for sig var inde på, har vi selv foreslået i forskellige former. Det har faktisk flere af Folketingets partier foreslået, og jeg tror, at det bliver måden at regulere landbruget på i fremtiden.

Problemet er selvfølgelig – og det hænger jo tæt sammen med vandlegsdirektivet, altså tanken om, at vi går ind og kigger på, hvad naturen kan bære på de enkelte matrikler – at sætte en absolut grænse for, hvad der må udledes af fosfor, kvælstof osv. Så må landmændene i øvrigt have alle de dyr og landbrug, som landmanden vil have, så længe han ikke overskrider de grænser.

Den tanke er nok fremtidens tanke. Spørgsmålet er, hvor hurtigt vi kan få kortlagt matriklerne, hvor bureaukratisk bøvlet det bliver, men den grundlæggende tanke er ikke så dårlig. Den går vi også ind for i Det Radikale Venstre.

Vi går også ind for det, der vel ligger i forslaget, nemlig på en eller anden måde en større sammenkøring af de mange forskellige offentlige registre på de områder, så vi har muligheden for at gå på tværs og dermed få en bedre kontrol, bl.a. med overproduktion.

Der er nu også nogle ting, som vi synes vi gerne vil kigge nærmere på, før vi uden videre kan tilslutte os forslaget som helhed. Lad mig bare nævne de to vigtigste her. Den ene er det, som alle modstanderne meget rigtigt giver udtryk for, nemlig at vi her i det sidste par år har forsøgt at få mindre bureaukrati og en forenkling i regnskabsafgivelsen på de enkelte landbrugsbedrifter. Sådan et initiativ skulle nemlig, om jeg så må sige, fordoble bureaukratiet, men skulle gerne tænkes ind i den regnskabspraksis, der alligevel skal være på gårdene, og som måske i forbindelse med vandmiljøplan III alligevel skal ændres.

I fald er det os meget magtpåliggende, at man ikke putter ting på det her skema, som ikke er absolut nødvendige, og som ikke giver mening. Jeg vil virkelig gennemtænke nøje, hvordan det kan tænkes sammen med alt det andet papirarbejde, som moderne landmænd jo desværre er underlagt.

Det andet spørgsmål, som så til gengæld underdrer mig lidt, er det med offentligheden. Jeg havde sådan set læst det sådan, at det, man kan have brug for, er, at der krydstjekkes i de offentlige registre for at være sikker på, at der et vist forhold mellem det landmændene indgiver af det ene og det andet.

Men hvis der med offentlighed forstås, at enhver privatperson skal kunne gå ind og trække alle de her oplysninger, så ved jeg ikke. Jeg har egentlig ikke tænkt det nøjere igennem, men umiddelbart forstår jeg ikke helt meningen med det. Der deler jeg nok fru Else Theill Sørensens umiddelbare skepsis over for det. Det kan afstedkomme nabochikaner og skænderier og trakkasserier, men jeg hører gerne en forklaring fra forslagsstillerne.

Kl. 20.35

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Som udgangspunkt kan Kristendemokraterne ikke støtte forslaget. Det er ikke, fordi vi er imod

grønne regnskaber som sådan, for vi har selv været med til at stemme dem igennem på andre områder, men vi mener faktisk, at når det lige gælder landbruget, er der en række oplysninger, som allerede er tilgængelige i dag.

På en eller anden måde er landbruget gennemkontrolleret og reguleret, og derfor mener vi faktisk ikke, at der er behov for yderligere tiltag. Der kommer også mere samkøring af registre, hvilket vi har forstået på ministeren i forbindelse med et samråd at der vil gøre, så det bliver mere overskueligt, hvilke myndigheder der har ansvar for hvad, og så man kan sammenligne ansvarsområderne.

Derimod vil vi gerne give udtryk for, at det også er vigtigt for os, som flere ordførere har nævnt, at myndighederne lever op til den kontrolpligt, som de har, når det gælder antal dyreenheder i forhold til det produktionsapparat og den jord, der er til rådighed.

Vi mener naturligvis heller ikke, at det er gunstigt, at der er en overproduktion, men ligesom det er De Radikales ordførers, er det også vores opfattelse, at det måske ikke drejer sig så meget om jord, selv om jeg godt ved, at hr. Keld Albrechtsen tidligere på dagen talte om det jordløse landbrug. Det tror vi nu ikke på, men vi tror, det er vigtigt at se på netop foderforbruget til at fede en gris op, når det nu lige er det dyr, vi snakker om.

Det forholder sig faktisk sådan, at der er en forskel på 25 pct. i foderindtag for at fede en gris op. Der er mange ting, som kan have indflydelse på det, produktionsapparat, miljø, varme osv., men det mener vi faktisk er et spændende område at kigge på – ud over at det selvfølgelig skal ses i forhold til den jord, der er til rådighed.

Med det forslag, der ligger her, mener vi, at det vil være for omfattende og for bekosteligt set i forhold til det antal jordbrugere, som man, om jeg så må sige, kan fange ved at indføre et grønt regnskab. Vi støtter altså ikke forslaget.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører for forslagsstillerne.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke for den positive modtagelse af forslaget, som det har fået af hr. Martin Lidegaard, hr. Touborg og hr. Niels Sindal, som alle tre anerkender, at der kan blive tale om et arbejdsredskab, som kan få en væsentlig positiv

betydning, både for landbruget og for samfundet.

Jeg kan ikke tilsvarende takke ministeren, og jeg er egentlig lidt overrasket over ministerens reaktion, især i betragtning af at ministeren sidste år var mere positiv over for ideen om et obligatorisk grønt regnskab, end hun er i dag.

Det skuffer mig selvfølgelig, og man kan ikke undgå at stille det spørgsmål, om det, vi oplever i dag fra Venstres og De Konservatives side, er denne uafsladelige skræk for at få en øget åbenhed om landbrugets forhold. Det er jo noget, som også indimellem præger landbrugets repræsentanter, og som vi også har mødt i andre debatter, f.eks. i debatten om fondene.

Når vi så foreslår øget åbenhed, bliver man helt forskrækket, og det vil man ikke være med til. Det synes jeg egentlig er lidt trist, for det her forslag er faktisk ment som et arbejdsredskab til gavn for landbruget, men jeg er bange for, at nogle af de borgerlige ordførere næsten har opfattet det som et angreb på landbruget.

Kl. 20.40

Det er det ikke. Det er et arbejdsredskab, som de allerfleste landmænd ville have stor gavn af at kunne benytte sig af, og er derfor også en af årsagerne til, at der allerede er nogle, der er gået i gang med det i en frivillig ordning, så jeg forstår simpelt hen ikke de borgerlige partiers reaktion.

Der har været nogle spørgsmål, som jeg godt vil besvare:

Hr. Touborg nævnte, at gmo burde registreres i sådan et regnskab, hvis der anvendes importeret gmo som foder. Når det er særlig nødvendigt at få det med i et regnskab – jeg anerkender fuldt hr. Touborgs intention – er det jo, fordi mærkningsreglerne med hensyn til gmo tillader, at det kommer ind og bliver brugt som foder, uden at den færdige vare, det kan f.eks. være mælk, skal mærkes med gmo. Forbrugeren har derfor ikke nogen mulighed for at se, når det når frem til butikken, at der har været anvendt gmo undervejs. Derfor vil det selvfølgelig være rimeligt, at det er med i et grønt regnskab, for så blev det dog synligt, at her er en bedrift, der anvender gmo. Så det er en god idé.

Hr. Touborg nævnte også, om man kunne sætte en nedre grænse for de små landbrug. Det synes jeg kan være en meget rimelig betragtning, også set i forhold til det, hr. Niels Sindal var inde på, nemlig at de store landbrugsenheder, som bliver mere og mere dominerende, er industrier. Det er de allermindste jo ikke, men

de store er industrier og bør derfor også være underlagt nogle af de samme principper og regler for deres forhold til samfundet som al anden industri, bl.a. også grønne regnskaber. Der er jeg helt med på at man kunne se på en nedre grænse.

Flere har været inde på, og ministeren var også inde på det, at det skulle være skrækkelig dyrt at lave det her. Hr. Touborg gennemgik ganske udmærket, at vi har disse oplysninger, og hr. Jens Kirk fastslog det samme. Vi har disse oplysninger. De allerfleste af dem er der, så det er ubegribeligt, at det skulle bliver så skrækkelig dyrt.

Hr. Lidegaard var inde på, – det synes jeg selvfølgelig at vi skal sikre – at det ikke skulle blive en fordobling af administrationen. Det kan tværtimod måske endda vise sig at føre til mindre administration. Det hænger sammen med det, som hr. Lidegaard også var inde på, nemlig den kommende vandmiljøplan III.

Hvis vi her begynder at arbejde med det, der kaldes balanceafgift eller input-output på bedriftsniveau og styrer det tab af kvælstof og fosfor, som er problemet med hensyn til forurening af naturen, så får vi her det instrument, som vi har brug for, og som samtidig kan medføre en voldsom forenkling af mange andre ting i landbruget. Som hr. Lidegaard var inde på, kan det være, at man kan slippe for en hel masse andre ting med markplaner og alt muligt andet, som man har en masse bureaukrati med i dag.

Så hvis vi får gjort det rigtigt i vandmiljøplan III, kan det blive et redskab for en forenkling af det administrative, både for den enkelte landmand og for myndighederne. Det vil i hvert fald være vores intention. Det vil jeg sige til hr. Lidegaard. Det er sigtet set ud fra vores synspunkt.

Det vil så til gengæld kræve, at der bliver en åbenhed fra regeringens og Dansk Folkepartis side med hensyn til at få en fornuftig vandmiljøplan III. Det er det, vi i øjeblikket deltager i drøftelser med miljøministeren og fødevarerministeren om. Vi har de bedste forhåbninger om, at der kan komme noget ud af dem.

Men jeg synes faktisk, at det her forslag – der synes jeg at hr. Lidegaard ser rigtigt – kan ses i sammenhæng med bestræbelserne på at få en god vandmiljøplan III. Det er i hvert fald vores tanke. Det var jo da også det, ministeren selv gav udtryk for til Ritzaus Bureau sidste år, hvor hun sagde, at hun var parat til at stille krav om grønne regnskaber i forbindelse med vandmiljøplan III, som skal forhandles på plads i år. Så jeg

håber, at hun vil genoptage den tankegang, men det må vi så tage op i forbindelse med vandmiljøplanerne.

Kl. 20.45

Der har så været en debat om, at det her skulle kunne føre til en masse angiveri og sådan noget. Det har ikke på nogen måde været tanken fra vores side. Jeg tror heller ikke, at det vil lægge op til det. Men det er jo industriproduktioner, det er store svinefarme. Jeg tror, det var hr. Sindal, der var inde på, at vi ikke lever i et Morten Korch-samfund mere.

Hvis det er de mindre bedrifter, har man jo et naboforhold, hvor man kan snakke om tingene. Hvis de allermindste ikke skal lave grønt regnskab, og det er jeg helt med på, og de lidt større laver grønt regnskab, så snakker man vel om tingene. Jeg tror ikke, at man ude på landet sådan går rundt og melder hinanden til politiet. Jeg mener, det er en noget overdreven frygt.

Men et grønt regnskab kan, hvis det ser rigtig skidt ud, hvis der er alt for meget gift og alt for meget kunstgødning, give anledning til en god snak, som så betyder, at den pågældende bedrift kan komme ind i en ordentlig gænge. Det tror jeg da vil blive resultatet.

Jeg er ikke så bange for, at det skal ende med en hel masse angiveri til myndighederne. Jeg er jyd, og det er i hvert fald ikke en jysk tradition, så jeg er slet ikke bange for, at det skal ske. Alle ved f.eks., hvor meget jeg betaler i husleje, men hvis det var sådan, jeg fiklede med det, tror jeg da ikke, at min nabo ville melde mig til politiet. Sådan er det ikke i Jylland, i hvert fald ikke der, hvor jeg bor. Så det behøver man ikke at være så bange for. Jeg tror, det kan give en god snak over gården.

Hvad de store produktioner angår, er det jo industrivirksomheder. Det er faktisk rimeligt, at de over for deres omgivelser aflægger regnskab for, hvad de går og laver, f.eks. hvor meget gift de bruger. Det synes jeg ærlig talt ikke at man kan blive så forskrækket over. Men åbenhed er ikke hr. Jens Kirks varemærke, når det gælder landbrugs spørgsmål, det må vi bare konstatere.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Keld Albrechtsen: Hvis det nu viser sig, hvis man fik det her indført, at der stod, at en mand havde modtaget 68.000 kr. i landbrugsstøtte, hvor mange hektar har den mand så? Hvad kan man bruge det tal til? Hr.

Keld Albrechtsen var inde på en god snak over hækken. Det tror jeg blev resultatet.

Hr. Keld Albrechtsen var ikke inde på det, som jeg egentlig spurgte om i ordførertalen: Hvor mange gange har hr. Keld Albrechtsen egentlig oplevet, at der er nogen, der har oplyst i de grønne regnskaber, at de f.eks. har angivet ulovlige produkter? Det fik jeg ikke svar på. Jeg ved ikke om hr. Keld Albrechtsen ønsker at svare på det. Han skal i hvert fald have mulighed for det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, at hr. Touborg forklarede udmærket, hvordan det her forslag kunne blive et redskab til, at man bedre kunne få hånd om det store problem med f.eks. overproduktion, ulovlig produktion af for mange svin, som jo på nogle bedrifter tyder på at være i tusindvis af svin på årsbasis. Det tror jeg at man måske kunne få bedre mulighed for at få under kontrol.

Jeg tror da også på det i forbindelse med brug af pesticider. Det troede ministeren også sidste år, da hun sagde til Ritzaus Bureau, at grønne regnskaber kan være et godt redskab til at hjælpe landbruget med at få styr på forbruget af pesticider. Så det tror jeg da bestemt på.

Jeg er lidt uforstående over for hr. Dohrmanns spørgsmål, for det forekom mig helt indlysende. Hvorfor skulle man have noget at skjule med hensyn til hektarstøtten? Det er da rimeligt, at der er offentlighed om en sådan støtte. Hvem kan have noget imod det, bortset fra hr. Jens Kirk, der altid er imod at udlevere oplysninger?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan tydeligt mærke, at hr. Keld Albrechtsen overhovedet ikke ønsker at svare på det spørgsmål, som jeg konkret stiller: Hvad vil hr. Keld Albrechtsen bruge de her tal til, som jeg nævnte? Hvor mange hektar har en landmand, der har fået 68.000 kr. i hektarstøtte? Hvad kan man bruge det til? Jeg ønsker bare et lille klart svar på det.

Så spurgte jeg: Hvor mange gange har man oplevet i de grønne regnskaber, at der er anført ulovlige, importerede sprøjtemidler? Det kunne jeg også godt tænke mig at få at vide. Hvor mange gange er det bekendt for i hvert fald hr. Keld Albrechtsen? Det må vi da kunne få et klart svar

på her i Folketingssalen, eller ønsker man bare ikke at svare på de spørgsmål, der bliver stillet?

Kl. 20.50

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Dohrmann må altså undskylde mig. Det, hr. Dohrmann spørger mig om, er i virkeligheden, om jeg forventer, at man i sit grønne regnskab vil opgive de ulovlige mængder af giftstoffer, man eventuelt har brugt.

Jeg må medgive hr. Dohrmann, at hvis man helt bevidst har brugt for meget gift, er der nok en stor risiko for, at man ikke skriver det i sit regnskab. Men jeg mener bare, og det sagde jeg også tidligere i debatten, at hvis man afleverer et regnskab, hvor der praktisk talt ikke figurerer gift, og alle og enhver kan se, at man sprøjter massevis af gift ud på marken – jeg tænker ikke på koncentrationen, men at man sprøjter et voldsomt stort kvantum gift ud på marken – vil det give anledning til en sund skepsis hos omgivelserne. Det er da egentlig meget rimeligt, og det var vel også det, ministeren mente, da hun udtalte sig om det sidste år og sagde, at det kunne være med til at få styr på pesticidforbruget.

Jeg tror, det vil have en positiv virkning og ikke de skrækelige skræmmebilleder, som hr. Dohrmann og de andre borgerlige ordførere forsøger at mane frem. Jeg tror, alle vil blive godt tilfredse med det og få glæde af det, lige bortset fra dem, der laver ulovligheder. De får ikke særlig stor glæde og gavn af det, og det er sandelig heller ikke meningen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er måske håbløst at diskutere med hr. Albrechtsen, men jeg vil lige godt prøve.

Hr. Keld Albrechtsen vil have tvungen åbenhed, vi andre går ind for frivillighed. Jeg hylder absolut åbenhed, f.eks. bliver alle inviteret til åbent hus hos mig sankthansaften, og så får jeg lov til at holde sankthanstalen bagefter. På den måde er samfundskontakten i allerhøjeste grad til stede.

Men jeg må igen spørge hr. Keld Albrechtsen om de små kontra de lidt større. Jeg kan huske, at vi havde diskussionen om husdyrsygdomme, skulle de små også holdes udenfor. Men hvorfor det? Er det sådan, at hos de mindre er der intet i vejen nogen sinde, det er altid hos de store? Er det altid sådan?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nej, men der er fra forskellige sider her i salen givet udtryk for et ønske om, at der skulle være en nedre grænse. Med udmærkede hensigter er der fremsat sådanne ønsker, og til det har jeg bare sagt, at det er Enhedslisten indstillet på at tage hensyn til i forhandlinger om det, især selvfølgelig hvis det kunne medføre, at vi fik et flertal for en obligatorisk ordning. Det er ikke noget, der står i forslaget, det er ikke noget, som jeg har fundet på, men jeg siger bare, at vi vil gerne være åbne over for det, hvis det er en betingelse for at få forslaget gennemført. Men jeg kan forstå, at det ikke er en betingelse fra hr. Kirks side, så det volder altså ingen vanskeligheder.

Så er jeg glad for, at hr. Kirk indbyder så gæstfrit. Det synes jeg er fint, og som jeg har nævnt, synes jeg også, det er fint, at f.eks. ministeren selv laver grønne regnskaber. Det er ikke sådan, at jeg mener, at hr. Kirk på det private plan går udpræget ind for lukkethed, det har jeg ikke beskyldt ham for. Det er på andres vegne, han ønsker lukkethed.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg må jo konkludere, at hr. Keld Albrechtsen nærmer sig at være lidt af en jyde, selv om han vistnok er fra Århus. Men hvis jeg nu nævner de samme ord til hr. Keld Albrechtsen, som jeg nævnte til hr. Touborg, f.eks. Roundup, Oxitril, Laddok, Express og mangan – ville det ikke kræve, at jeg sendte en meddelelse rundt til naboerne med en temmelig lang oplysning om, hvad det i grunden er for noget, og ville de forstå det overhovedet, hvis de ikke fik en mund til mundforklaring på det?

Jeg er i hvert fald klar over, at hvis det var en person, der ligesom hr. Keld Albrechtsen somme tider udtaler, at alt er gift, ville det blive til mere skade end gavn for den åbenhed, der skal være i samfundet, og synes hr. Keld Albrechtsen ikke, det ville være uheldigt?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, at selv om jeg er århusianer, betragter jeg mig alligevel som lidt af en slags jyde, og så kan jeg sige til hr. Jens Kirk, jeg har oven i købet boet i Jelling, så det må jo være den rene vare, om jeg så må sige. Men bortset fra det synes jeg, at ligesom det f.eks. er tilfældet med tilsæ-

ningsstoffer i fødevarer, er det er et godt forslag, hr. Jens Kirk stiller om, at vi får en tilsvarende liste over disse sprøjtemidler, som skal være tilgængelig på biblioteker osv.

Kl. 20.55

Hr. Jens Kirk siger, at navne som Roundup lyder rent umiddelbart ikke så godt, og jeg tror, hr. Jens Kirk har ret i, at det vil de fleste nok mene, for det er ikke særlig sjovt at få sprøjtet gift ud i naturen. Men jeg er enig i, at der skal laves en sådan liste, så folk har mulighed for at vide, hvad de grønne regnskaber egentlig går ud på, når det gælder giftstoffer. Jeg mener også, det vil være en kæmpe fordel, ligesom vi har sådanne lister, når det f.eks. gælder tilsætningsstoffer i fødevarer. Vi har det på mange områder, vi kan også få det inden for landbruget, og det ville være godt for alle.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod pesticidrester i fødevarer.

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.
(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Vi har i Danmark og i EU i årevis fulgt en strategi på pesticidområdet, der bygger på tre grundsten: For det første fastsættes grænseværdierne konsekvent, så de er sundhedsmæssigt ubetænkelige; for det andet skal der være et teknologisk